

OPINIA

z dnia 4 sierpnia 2015 r.

w sprawie wniosku o przeprowadzenie referendum lokalnego
w przedmiocie sprzedaży lub dzierżawymajątku Szpitala Powiatowego w Słubicach i udziałów w spółce NZOZ
„Szpital Powiatowy” w Słubicach sp. z o.o. prywatnemu przedsiębiorcy

Doraźna komisja Rady Powiatu Słubickiego do sprawdzenia wniosku o przeprowadzenie referendum, powołana uchwałą Nr XI/49/15 Rady Powiatu Słubickiego z dnia 30 lipca 2015 r., na posiedzeniu 4 sierpnia 2015 r., w składzie:

- 1) radny Bogdan Hajkowicz - przewodniczący komisji,
- 2) radna Krystyna Skubisz - z-ca przewodniczącego komisji,
- 3) radna Danuta Sawicka - członek komisji,
- 4) radny Robert Tomczak - członek komisji,

po analizie dokumentów dot. wniosku grupy obywateli o przeprowadzenie referendum powiatowego, którego przedmiotem ma być sprzedaż lub dzierżawa majątku Szpitala Powiatowego i udziałów w spółce NZOZ „Szpital Powiatowy” w Słubicach sp. z o.o. prywatnemu przedsiębiorcy, a także po analizie opinii prawnych wydanych przez Biuro Prawne Starostwa oraz dokumentów przedłożonych przez pełnomocnika inicjatora referendum i wysłuchaniu jego wyjaśnień, **stwierdza, że wniosek o przeprowadzenie referendum nie odpowiada przepisom ustawy o referendum lokalnym, w związku z tym komisja rekomenduje Radzie Powiatu Słubickiego odrzucenie wniosku.**

W celu wydania opinii komisja dokonała weryfikacji w zakresie ustalenia:

1. czy z inicjatywą przeprowadzenia referendum wystąpił uprawniony podmiot określony w art. 11 ust. 1 ww. ustawy,
2. czy powiadomienie o zamiarze wystąpienia z inicjatywą przeprowadzenia referendum jest zgodne z art. 12 ww. ustawy i czy dane w powiadomieniu są tożsame z danymi we wniosku o przeprowadzenie referendum,
3. czy wniosek o przeprowadzenie referendum wpłynął w terminie określonym w art. 15 ust. 1 ww. ustawy,
4. czy wniosek zawiera pytanie referendalne bądź warianty pytań zaproponowane do wyboru,
5. czy do wniosku dołączono karty z podpisami mieszkańców popierających inicjatywę przeprowadzenia referendum i czy karty te spełniają wymogi określone w art. 14 ust. 2 i ust. 4 ww. ustawy,
6. czy inicjatywę przeprowadzenia referendum poparła wymagana liczba mieszkańców zgodnie z art. 4 pkt 1 ww. ustawy,
7. czy inicjator referendum spełnił obowiązek określony w art. 13 ust. 1 i 2 ww. ustawy w zakresie podania do wiadomości mieszkańców powiatu na swój koszt przedmiotu zamierzonego referendum,
8. czy sprawa będąca przedmiotem referendum mieści się w zakresie zadań i kompetencji organów powiatu zgodnie z art. 2 ust. 1 pkt 2 ww. ustawy.

W wyniku przeprowadzonej analizy komisja ustaliła, co następuje:

Ad. 1

Art. 11 ust. 1 ww. ustawy określa podmioty, które mogą wystąpić z inicjatywą przeprowadzenia referendum na wniosek mieszkańców jednostki samorządu terytorialnego. Wśród nich wymienia się grupę co najmniej 15 obywateli, którym przysługuje prawo wybierania do organu stanowiącego danej jednostki samorządu terytorialnego. Stwierdzono, że z inicjatywą przeprowadzenia referendum wystąpiła grupa 30 obywateli – mieszkańców powiatu słubickiego, którym przysługuje prawo

wybierania do Rady Powiatu Słubickiego, wobec tego stwierdzono, że z inicjatywą przeprowadzenia referendum wystąpił uprawniony podmiot.

Ad. 2

Stwierdzono, że:

- powiadomienie o zamiarze wystąpienia z inicjatywą przeprowadzenia referendum jest zgodne z art. 12 ww. ustawy, tj. zawiera nazwiska, imiona, adresy zamieszkania oraz numery ewidencyjne PESEL wszystkich członków grupy obywateli oraz wskazanie osoby będącej jej pełnomocnikiem, a także określenie sprawy, w której ma zostać przeprowadzone referendum,
- dane w powiadomieniu są tożsame z danymi we wniosku o przeprowadzenie referendum.

Ad. 3

Zgodnie z art. 15 ust. 1 ww. ustawy inicjator referendum przekazuje wniosek o przeprowadzenie referendum przewodniczącemu zarządu jednostki samorządu terytorialnego w terminie 60 dni od dnia powiadomienia o zamiarze wystąpienia z inicjatywą przeprowadzenia referendum.

Stwierdzono, że przedmiotowe powiadomienie wpłynęło do Starostwa 25 maja br., a wniosek o przeprowadzenie referendum 24 czerwca br., w związku z tym termin został dotrzymany.

Ad. 4

Stwierdzono, że wniosek o przeprowadzenie referendum zawiera następujące pytanie referendalne: „Czy jest Pan/Pani za sprzedażą, dzierżawą majątku szpitala w Słubicach, a także udziałów w spółce NZOZ „Szpital Powiatowy” w Słubicach Sp. z o.o. prywatnemu przedsiębiorcy?”.

Komisja zwróciła jednak uwagę, że pytanie referendalne sformułowane jest wadliwie, ponieważ zawiera w rzeczywistości cztery odrębne pytania dotyczące czterech różnych kwestii (1. Sprzedaż majątku Szpitala Powiatowego w Słubicach 2. Dzierżawa majątku Szpitala Powiatowego w Słubicach 3. Sprzedaż udziałów w spółce NZOZ „Szpital Powiatowy” w Słubicach sp. z o.o. 4. Dzierżawa udziałów w spółce NZOZ „Szpital Powiatowy” w Słubicach sp. z o.o. - prywatnemu przedsiębiorcy). Taki sposób sformułowania pytania uniemożliwia wypowiedzenie się co do poszczególnych kwestii i w rezultacie podczas referendum swoją wolę będą mogły prawidłowo wyrazić tylko te osoby, które we wszystkich czterech kwestiach opowiedzą się kompleksowo „za” lub „przeciw”. Narusza to art. 54 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej. Orzecznictwo potwierdza, że pytania referendalne powinny być sformułowane w sposób pozwalający mieszkańcom na podjęcie racjonalnego rozstrzygnięcia (postanowienie Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 19 marca 1997 r., II SA/Łd 429/97) oraz że pytanie, na jakie odpowiadają głosujący, musi zawierać pełne i rzetelne informacje w sprawie objętej referendum (wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 14 stycznia 2014 r., II OSK 2988/13). Ponadto pytanie wprowadza w błąd poprzez użycie dwóch różnych nazw, tj. Szpital Powiatowy w Słubicach oraz NZOZ „Szpital Powiatowy” w Słubicach sp. z o.o., co może sugerować, że chodzi o dwa różne podmioty. W pytaniu użyte zostało również pojęcie „prywatnego przedsiębiorcy”, które nie zostało nigdzie zdefiniowane w przepisach prawnych i nie występuje w obrocie prawnym.

Jednocześnie komisja zwróciła uwagę, że tak sformułowane pytanie referendalne w przypadku, gdy większość głosujących opowie się „za” (sprzedażą, dzierżawą ...), uniemożliwi podjęcie skutecznych czynności w celu realizacji sprawy poddanej pod referendum - zgodnie z art. 65 ww. ustawy.

Wadliwość pytania referendalnego potwierdza także opinia radcy prawnego Starostwa z dnia 3 sierpnia 2015 r.

Ad. 5

Stwierdzono, że do wniosku o przeprowadzenie referendum dołączono 467 kart zawierających ogółem 4279 pozycji z danymi i podpisami osób popierających inicjatywę przeprowadzenia referendum. Stwierdzono, że karty te spełniają wymogi określone w art. 14 ust. 2 ww. ustawy, tj. każda karta zawiera informację o przedmiocie zamierzonego referendum oraz o tym, że poparcia nie można wycofać, a także nazwiska i imiona członków grupy obywateli (inicjatora referendum) oraz imię, nazwisko i miejsce zamieszkania pełnomocnika inicjatora referendum.

Do weryfikacji kart w zakresie zgodności z art. 14 ust. 4 ww. ustawy komisja przyjęła następujące zasady:

- za prawidłowy podpis poparcia zostanie uznany podpis, któremu towarzyszą wszystkie wymagane dane, tj. nazwisko, imię, adres zamieszkania (nazwa miejscowości, nazwa ulicy, numer domu, numer mieszkania), numer ewidencyjny PESEL,
- poprawki/skreślenia danych dopuszczalne są jedynie wtedy, gdy są autoryzowane, tzn. gdy poprawka/skreślenie umożliwia odczytanie poprzedniej treści (danych) oraz gdy została parafowana przez osobę udzielającą poparcia, w przeciwnym wypadku podpis zostanie uznany za nieprawidłowy,
- w przypadku danych nieczytelnych podpis zostanie uznany za nieprawidłowy.

Stwierdzono, że 251 podpisów nie spełnia wymogów.

Ad. 6

Stwierdzono, że zgodnie z informacją p.o. Komisarza Wyborczego w Gorzowie Wlkp., przekazaną pismem z 1 czerwca br. znak: DGW-422-1/15, liczba mieszkańców uprawnionych do głosowania, którym przysługuje prawo do głosowania do Rady Powiatu Słubickiego, objętych rejestrem wyborców w gminie na koniec kwartału poprzedzającego złożenie wniosku, tj. na dzień 31 marca br., wynosi 37132 wyborców.

Zgodnie z art. 4 pkt 1 ww. ustawy referendum przeprowadza się na wniosek co najmniej 10% uprawnionych do głosowania mieszkańców powiatu, w tym przypadku liczba ta wynosi 3714 wyborców. Na kartach znajdują się dane i podpisy 4279 osób, w tym 251 nieprawidłowych (patrz Ad. 5) i 4028 prawidłowych, w związku z tym uznano, że powyższy wymóg został spełniony.

Ad. 7

Stwierdzono, że inicjator referendum spełnił obowiązek określony w art. 13 ust. 1 i 2 ww. ustawy w zakresie podania do wiadomości mieszkańców powiatu na swój koszt przedmiotu zamierzonego referendum. Na dowód powyższego inicjator referendum przedłożył wydruk strony nr 6 z „Gazety Lubuskiej” (wydanie z 27 maja 2015 r.) z opublikowanym ogłoszeniem o zamierzonym referendum oraz fakturę VAT 71/15 z dnia 15 maja 2015 r. na kwotę 319,80 zł, wystawioną na nazwisko p. Amelii Szoltun przez Agencję Promocji i Reklamy „KONTAKT” Biuro Ogłoszeń Aneta Kozimala z siedzibą: 69-100 Słubice, ul. T. Kościuszki 6/1. Zgodnie z opisem na fakturze ww. należność opłacono gotówką.

Ad. 8

Po zapoznaniu się z opinią radcy prawnego Starostwa z 29 lipca 2015 r. stwierdzono, że sprawa będąca przedmiotem referendum nie mieści się w zakresie zadań i kompetencji organów powiatu, co jest sprzeczne z treścią art. 2 ust. 1 pkt 2 ww. ustawy, który stanowi, że w referendum lokalnym mieszkańcy jednostki samorządu terytorialnego jako członkowie wspólnoty samorządowej wyrażają w drodze głosowania swoją wolę co do sposobu rozstrzygnięcia sprawy dotyczącej tej wspólnoty, mieszczącej się w zakresie zadań i kompetencji organów danej jednostki.

Wg opinii prawnej w zakresie zagadnień stanowiących przedmiot referendum jedyną kwestią mieszczącą się w kompetencjach rady powiatu jest określenie zasad zbywania należących do powiatu udziałów w spółkach kapitałowych, co wynika z treści art. 12 pkt 8g ustawy o samorządzie powiatowym. Natomiast czynności prawne, których przedmiotem jest sprzedaż lub dzierżawa majątku spółki, nie należą do kompetencji organów powiatu, lecz do organów NZOZ „Szpital Powiatowy” w Słubicach sp. z o.o., który jest odrębną od powiatu osobą prawną i nie byłby związany wynikami ewentualnego referendum. Zdaniem radcy prawnego pytania zawarte we wniosku o przeprowadzenie referendum mogą prowadzić do rozstrzygnięć sprzecznych z prawem.

Ponadto komisja, na podstawie informacji przedłożonych przez Skarbnika Powiatu, dot. kosztów poniesionych na wybory Prezydenta RP w 2015 r. i wybory do rad gmin, rad powiatów i sejmików województw 2014 r., wskazała na wysokie przewidywane koszty przeprowadzenia referendum, które zgodnie z art. 40 ww. ustawy finansowane są z budżetu jednostki samorządu terytorialnego.

Komisja uchwaliła niniejszą opinię w głosowaniu jawnym zwykłą większością głosów - 3 głosami „za” przy 1 głosie „przeciwnym”.

Załączniki:

1. Opinia adwokata M. Wanago
2. Opinia radcy prawnego A. Karpińskiej - Rapcewicz

Podpisy komisji:

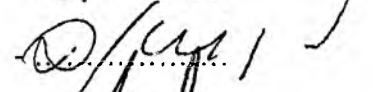
1) Bogdan Hajkowicz

2) Krystyna Skubisz

3) Danuta Sawicka

4) Robert Tomczak

